

SAMTÆNKINGSSTYREGRUPPEN

STATSMINISTERIET • UDENRIGSMINISTERIET • FORSVARSMINISTERIET • JUSTITSMINISTERIET

Resultatrapport 2014

Danmarks samtænkte stabiliseringsindsatser i verdens brændpunkter

INDHOLD

Sammendrag	1
1 Politikinitiativer	3
Samtænkning af EU's indsatser	3
Stabilisation Leaders' Forum	3
2 Freds- og Stabiliserings-fonden	3
2.1 Regionale programmer	4
Afrikas Horn	4
Afghanistan-Pakistan	6
Sahel/Mali	7
Europa	8
2.2 Landeindsatser	8
Syrien	8
Sydsudan	8
Globale strategiske indsatser	9
3 Læring	9
Dansk/britisk Wilton Park konference	9
Evaluering af Freds- og Stabiliseringsfonden	9
4 Fokusområder 2015	10

SAMMENDRAG

Skrøbelige og konfliktramte stater er en af de største globale udfordringer for fred og stabilitet, og stabilisering af skrøbelige og konfliktramte lande er en forudsætning for udvikling og afgørende for dansk og international sikkerhed. Samtænkte stabiliseringsindsatser i krydsfeltet mellem sikkerhed og udvikling er derfor en særlig prioritet i dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik.

Danmark har i 2014 bidraget til stabilisering i en række af verdens brændpunkter. Det er bl.a. sket gennem økonomisk støtte til freds- og statsopbygning over Freds- og Stabiliseringsfonden (FSF'en) for at styrke lokal evne til konfliktforebyggelse og konflikthåndtering komplementeret af danske bidrag til fredsstøttende operationer, militær kapacitetsopbygning og militære indsatser. Ligeledes bidrager civile udsendte, herunder diplomater, eksperter, polititjenestemænd og redningsberedskab. Danmark yder samtidig væsentlig bilateral og multilateral bistand til skrøbelige og konfliktramte lande.

Resultatrapporten gennemgår de væsentligste resultater og udviklinger i regeringens samtænkte stabiliseringsengagement i skrøbelige og konfliktramte lande i 2014 med særlig fokus på rapportering for Freds- og Stabiliseringsfonden.

Der er i 2014 støttet stabiliseringsaktiviteter for 290 mio. kr. over Freds- og Stabiliseringsfonden (indgået tilsagn under § 06.32 og foretaget udbetalinger under § 06.11 og § 12). De største indsatser har været den fortsatte implementering af de to store regionale programmer på Afrikas

Horn og i Afghanistan-Pakistan regionen samt programmerne i Syrien og Sahel.

Fonden muliggør relevante, fleksible, og risikovillige indsatser, der er nødvendige i skrøbelige konflikt- og postkonfliktsituationer. Dette gælder eksempelvis støtte til Afghanistans sikkerhedsstyrker og programmet for lov og orden i Afghanistan, rådgivning og kapacitetsopbygning af de østafrikanske reaktionstyrker og Kenyas flåde, støtte til den Afrikanske Unions mission i Somalia og rehabiliteringscenter for Al-Shabaab-afhoppere, samt støtte til bekæmpelse af voldelig ekstremisme og grænseoverskridende organiseret kriminalitet. Også under det regionale freds- og stabiliseringsprogram for Sahel er der i 2014 igangsat aktiviteter, herunder indenfor mægling og forsoning samt imødegåelse af voldelig ekstremisme. Danmark bidrog også med stabsofficerer til FN's MINUSMA i Mali. I flere tilfælde har danskstøttede indsatser vist sig at være katalysator for andre danske eller internationale indsatser som eksempelvis et pilotprojekt omkring kapacitetsopbygning af Financial Intelligence Centres til bekæmpelse af hvidvaskning og terrorfinansiering.

Fonden har muliggjort betydelig dansk støtte til stabiliseringsindsatser i Syrien i form af støtte til bl.a. politi- og retssektorindsatser i de oppositionskontrollerede områder, civile beredskabshold og kapacitetsopbygning af den syriske interimregering.

I 2014 har der været et væsentligt fokus på læring og erfaringsopsamling, ikke mindst med

evalueringen af Freds- og Stabiliseringsfondens første fire år. Samtidig fortsattes erfaringsudveklingen i Stabilisation Leaders' Forum, og Danmark arrangerede sammen med Storbritannien en international konference om stabilisering på Wilton Park med deltagelse af forskere, embedsmænd og internationale organisationer.

Under Freds- og Stabiliseringsberedskabet blev der i 2014 arbejdet på at skabe en mere fokuseret udsendelse af danske civile kapaciteter med udsendelser af stabiliseringsrådgivere og eksperter til bl.a. sikkerhedssektorindsatser i Afghanistan, Sahel og på Afrikas Horn. Denne fokusering blev reflekteret i en ny dansk Strategisk ramme for Civile Udsendelser fra december 2014.

Samlet set har Samtækningsstyregruppen og Fonden igen i 2014 vist sig som særligt anvendelige og effektive platforme for hurtig koordinati-on mellem de involverede ministerier, således at Danmark har kunnet agere rettidigt og synligt i forbindelse med akut opståede kriser, såvel som i konfliktforebyggelse og ift. langvarige indsatser. Det skyldes bl.a. fondens fleksible procedurer og sammensætning af risikovillig DAC- og non-DAC-kapital, samt godt og tillidsfuldt dagligt samarbejde i Samtækningssekretariatet og Styregruppen på tværs af ministerier, Forsvaret og underliggende myndigheder.

--o0o--

Vigtige fokusområder for 2015 for Danmarks samtænkte stabiliseringsindsatser omfatter:

- Opfølgning på og implementering af anbefalinger fra evalueringen af Freds- og Stabiliseringsfonden.
- Programmering og begyndende implementering af den samlede Freds- og Stabiliseringsfond for 2015-2017, herunder en øget fokusering på de højest prioriterede kriser.
- Fortsat monitorering af og reaktion på udviklingen i kriser og konflikter i danske prioritetslande og -regioner.
- Styrkelse af samtænkning i multilaterale internationale og regionale indsatser, herunder FN, Verdensbanken, EU og NATO.
- Bidrage til operativt og strategisk samarbejde i regi af Stabilisation Leaders' Forum.

- Øget integration af landepolitikpapirer og bistandsprogrammer for at sikre synergi mellem diplomati, militær og bistand.
- Styrke Danmarks strategiske tilgang til udsendelse af civile rådgivere og opbygning af civil kapacitet.
- Øget vægt på det forebyggende arbejde inden for bekæmpelse af voldelig ekstremisme.
- Styrkelse af den eksterne dialog med danske og internationale partnere.

1 POLITIKINITIATIVER

SAMTÆNKNING AF EU'S INDSATSER

Danmark er siden EU-formandskabet i 2012 gået forrest i arbejdet for at styrke samtænkning af EU's eksterne indsatser gennem en vedvarende politisk dialog med relevante EU-partnere og medlemsstater. Danmark har i 2014 fortsat sit aktive engagement og fremmet øget samtænkning i EU's eksterne indsatser, hvilket blandt andet har medført omfattende rådskonklusioner på samtænkning samt iværksættelsen af arbejdet med en handlingsplan, der skal skitsere konkrete initiativer for at styrke samspillet mellem EU's forskellige eksterne værktøjer.

STABILISATION LEADERS' FORUM

Danmark deltog i det tredje møde i Senior Stabilisation Leaders' Forum d. 29. og 30. oktober 2014 i Haag. Formålet med netværket er, at chefer for ligesindede stabiliseringsenheder under uformelle rammer får mulighed for at drøfte aktuelle stabiliseringsproblemstillinger. Kredsen tæller, udover Danmark, USA, Storbritannien, Nederlandene, Tyskland, Canada, Australien og Frankrig. En række aktuelle emner blev drøftet, herunder Syrien, Irak, Ukraine og Mali, bekæmpelse af voldelig ekstremisme, erfaringsopsamling og læring, fælles multilaterale policyudspil og fælles gennemførelse af konkrete indsatser.

2 FREDS- OG STABILISERINGSFONDEN

Indsatser i skrøbelige og konfliktramte stater kræver finansiering ud over det, der sædvanligvis anses for officiel udviklingsbistand. Freds- og Stabiliseringsfonden indeholder både DAC og non-DAC-midler, der muliggør et bredt spektrum af stabiliseringsindsatser samt genopbygnings- og kapacitetsopbygningsprojekter i krydsfeltet mellem sikkerhed og udvikling.

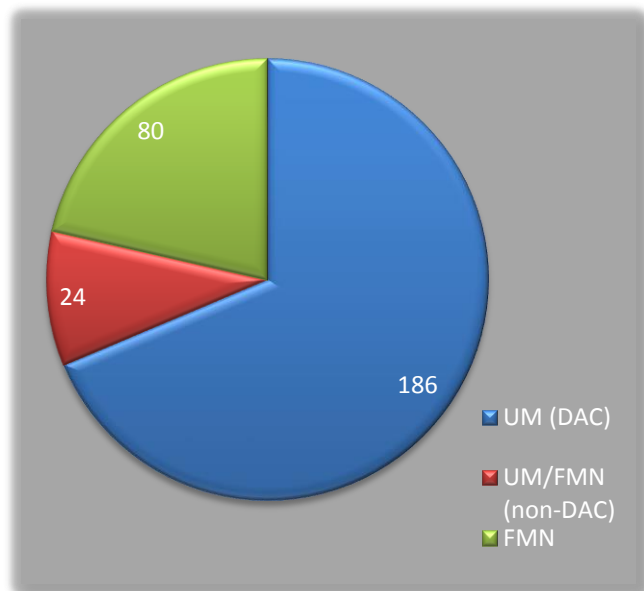
Finansieringskilde ¹ (i mio. kr.)	Ramme	Forbrugt	Uforbrugt
UM (DAC)	189 ³	186,3	2,7
UM/FMN (non-DAC)	24,65	23,7	0,950
FMN	71,1	80,1	-9
Total	284,75	290,1	-5,35 ²

1 UM (DAC -§06.32.08.80) er tilsagnsstyret, mens de øvrige to FL-konti er udbetalingsstyrede.

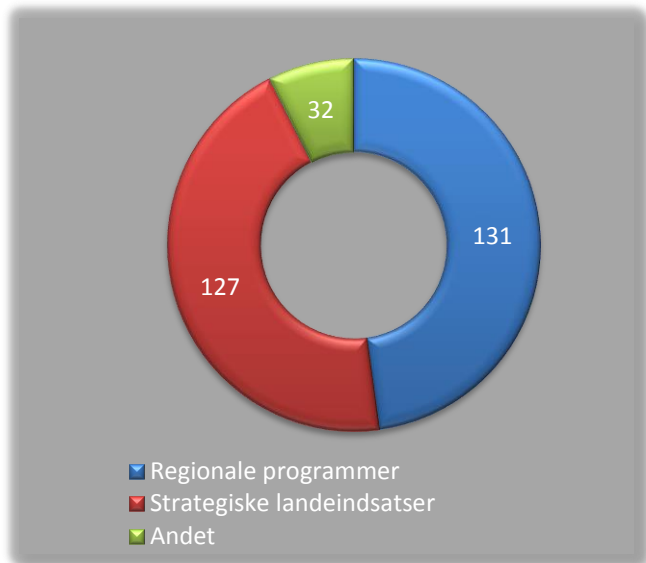
2 Samlet er der tale om et overforbrug, som dækkes fra underforbrug i 2012 og 2013.

Der blev i 2014 ydet støtte for 290 mio. kr. til stabiliseringsindsatser under Freds- og Stabiliseringsfonden. Heraf er ca. 2/3 finansieret over Udenrigsministeriets bistandsramme (§06.32.08.80 DAC), ca. 1/4 finansieret over Forsvarsministeriets ramme (§12.21.01.50), mens den resterende del er finansieret over Udenrigsministeriets og Forsvarsministeriets fælles ikke-bistandsramme (§06.11.15.40 non-DAC). Langt hovedparten af støtten går til kapacitetsopbygning, konflikthåndtering og konfliktforebyggende indsatser.

FSF-finansiering (i mio. kr.) i 2014

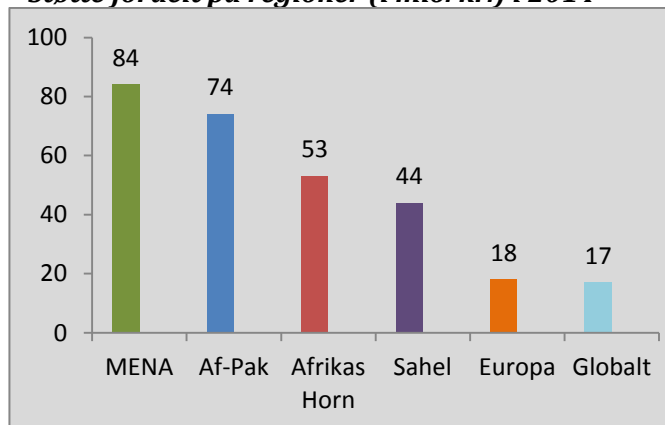

Fordeling mellem regionale programmer og landeindsatser(mio. kr.) i 2014

I forhold til geografisk fordeling modtog Mellemøsten og Nordafrika (MENA) i 2014 den største andel af FSF'ens midler – 87,3 mio. kr., som primært gik til indsatser i Syrien. Østafrika modtog 53,25 mio. kr., hovedsageligt til det regionale Afrikas Horn Program. Vestafrika har også modtaget betydelig støtte på 44 mio. kr. til det nye regionale stabiliseringsprogram for Sahel.

Støtte fordelt på regioner (i mio. kr.) i 2014

2.1 REGIONALE PROGRAMMER

AFRIKAS HORN

Det regionale program for fred og stabilisering på Afrikas Horn/Østafrika har været i gang siden 2011, og resultaterne begynder at vise sig. Målet er at opbygge kapaciteter til at håndtere regional

konfliktforebyggelse samt at støtte op om stabiliseringsindsatsen og statsopbygningen i Somalia. Programmet har en samlet bevilling på 215 mio. kr. i perioden 2011-2014 og er sammensat af udviklingsbistand og ikke-udviklingsbistand.

Programmet støtter som en af tre komponenter opbygning af den regionale konfliktforebyggende og fredsstøttende kapacitet på Afrikas Horn/Østafrika, herunder bidrag til den Afrikanske Unions mission i Somalia (AMISOM), de somaliske væbnede styrker (SNA) og støtte til de østafrikanske reaktionsstyrker (EASF). De væsentligste indsatser, der blev igangsat eller yderligere støttet i 2014, omfatter:

- Støtte til AMISOM, der har gennemført en række offensive operationer i 2014, som har svækket al-Shabaab betydeligt og generobret store landområder i Somalia.
- Støtte til SNA, der i stigende grad i 2014 har deltaget i en række af AMISOM's operationer i Somalia, hvilket har bidraget til væsentlig kapacitetsopbygning af SNA.
- Støtte til de østafrikanske reaktionsstyrker i East African Standby Force (EASF), som er blandt de længstvarende aktiviteter under Freds- og Stabiliseringsfonden. Støtten begynder nu at vise resultater med gradvis skabelse af østafrikansk, operativ kapacitet. EASF gennemførte således i november 2014 en stabsøvelse, som vil danne grundlag for, at man primo 2015 vil erklære Full Operational Capability, selvom der fortsat eksisterer en række mangler af operativ og organisatorisk karakter. Der er udsendt en dansk politirådgiver til EASF.
- Udsendt rådgiver, der som eneste udlænding arbejder i staben ved den kenyanske flåde i Mombasa m.h.p. rådgivning og støtte til kapacitetsopbygning ift. maritim sikkerhed.
- Udsendt militærrådgiver til ambassaden i Nairobi med henblik på koordination af FSF-programmets forsvarsrelaterede projekter.

- Udsendt militærrådgiver til International Peace Support Training Center i Nairobi med henblik på uddannelsesrådgivning.
- Udsendt rådgiver til AU, der bidrager til udviklingen og implementeringen af AU's 2050 Africa's Integrated Maritime Strategy.

På vej mod realisering af afrikanske fredsbevarende kapaciteter

Støtten til de østafrikanske reaktionsstyrker (EASF) er blandt de længstvarende aktiviteter under Freds- og Stabiliseringsfonden og begynder nu at vise resultater. EASF gennemførte i november 2014, i Adama i Etiopien, en større stabsøvelse med deltagelse af ca. 350 mand (militære, politi og civile eksperter) fra 10 af regionens medlemslande. Øvelsen - *Mashariki Salaam* - havde til formål at teste, om de østafrikanske reaktionsstyrker vil være klar til skarpe operationer på det afrikanske kontinent og dermed indfri målet om fuld operativ, stående kapacitet, som er et delmål i realiseringen af afrikansk ansvar for fredsstøtte på kontinentet.

Øvelsen viste, at EASF bl.a. med dansk FSF støtte har gennemgået en markant positiv udvikling sammenlignet med tidligere. EASF demonstrerede, at organisationen var i stand til at planlægge, gennemføre og evaluere en kompleks stabsøvelse, der udover at være multilateral i sin deltagelse også var multitematisk i sin karakter og inkluderede elementer af både militær, politimæssig og civil karakter. Der er dog et betydeligt potentiale for fortsat operativ og organisatorisk udvikling

De nordiske lande har indgået et stærkt partnerskab med de østafrikanske lande og spiller en helt afgørende rolle i opbygningen af EASF, bl.a. gennem den nordiske militære rådgivergruppe, der er placeret sammen med EASF hovedkvarteret i Nairobi, Kenya. De nordiske lande var den største enkelte bidragsyder, både finansielt og rådgivningsmæssigt.

Indsatsen for *stabilisering af Somalia, opbygningen af rets- og sikkerhedssektoren og bekæmpelse af pirateri* er videreudviklet i takt med, at der er opnået en væsentlig forbedring i sikkerheden i farvandene omkring Somalia. Gennem Freds- og Stabiliseringsfonden har Danmark støttet opbygningen af flådekapacitet i regionen, der kan bidrage til at sikre farvandene og regional stabilitet og vækst. Danmark støtter FN's arbejde med at styrke rets- og sikkerhedssektoren og bekæmpe maritim kriminalitet i Somalia, herunder pirateri, bl.a. gennem støtte til sikkerhedsarkitekturen, politi, kystvagt, domstole, juridiske bistandscentre, fængsler samt overførsler af dømte pirater til Somalia. Endvidere gøres en målrettet indsats for at forhindre udsatte individer i at starte eller falde tilbage på en kriminel løbebane, herunder inden for pirateri, bl.a. gennem træning og kampagner. Danmark har som formand for den juridiske arbejdsgruppe under Kontaktgruppen for Pirateri ud for Somalias kyst fortsat arbejdet i flere lande med opbygningen af de juridiske rammer for retsforfølgning og overdragelse af pirater og yder herudover fortsat et militært bidrag til NATO's Ocean Shield operation i Adenbugten. Hertil kommer en separat finansieret civil sikkerhedssektor-rådgiver sekundæret til UNSOM i Mogadishu. FSF-støttede indsatser igangsæt og støttet i 2014 omfatter endvidere:

- Yderligere støtte til Serendi rehabiliteringscentre i syd/central Somalia mhp. at sikre og institutionalisere projektet fremover. Centrene modtager, uddanner og reintegrerer afhoppere fra al-Shabaab i samfundet. Hovedparten er blevet reintegreret i de somaliske sikkerhedsstyrker, resten i det civile samfund, bl.a. som fiskere, mekanikere, tømrere, chauffører eller frisører.

Fonden har i 2014 ydet betydelig støtte til *forebyggelse og bekæmpelse af voldelig ekstremisme og imødegåelse af radikaliseringsaktiviteter*, herunder støtte til regional bekæmpelse af ulovlige pengestrømme, samt antiterror- og anti-radikaliseringsaktiviteter. Stabiliseringsindsatser igangsæt og støttet i 2014 omfatter:

- Pilotprojekt omkring bekæmpelse af hvidvaskning af penge og terrorismefi-

nansiering, bl.a. gennem kapacitetsopbygning af Kenya Financial Reporting Center, politi og finansielle afrapporteringsenheder. Projektet har bidraget til, at Kenya er i stand til at leve op til kravene fra G-7 Financial Action Task Force og dermed sikre Kenyas adgang til international kredit.

- Kapacitetsopbygning af det etiopiske Justitsministerium og Financial Intelligence Centre med henblik på at bekæmpe hvidvaskning og terrorfinansiering. Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet bidrager med ekspertise. Den danske støtte har bidraget til, at Etiopien i oktober 2014 blev fjernet fra Financial Action Task Force's liste over økonomiske risikolande og betydeligt styrket den regionale kapacitet til at overvåge økonomisk kriminalitet og terrorfinansiering på Afrikas Horn.
- Støtte til partnerskabsprogram mellem Politiets Efterretningstjeneste og relevante myndigheder i Kenya med henblik på kapacitetsopbygning i forhold til forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme. Projektet er et pilotprojekt, men har indtil nu vist positiv fremdrift og et stærkt lokalt ejerskab hos de kenyanske partnere. Samtidig er indsatsen en ny og præventiv måde at samtænke dansk udviklings- og sikkerhedspolitik.
- Støtte til biosikringsprojekt i Østafrika med henblik på sikring af materiale, der kan misbruges til udvikling af biologiske våben. Der er tale om et pilotinitiativ, der gennemføres i tæt samspil mellem Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet.

Støtten til dette område understreger det unikke ved den danske samtænkte indsats med inddragelse af danske myndigheder.

AFGHANISTAN-PAKISTAN

Det regionale FSF program for fred og stabilisering i Afghanistan-Pakistan regionen støtter blandt andet opbygning og fastholdelse af sikkerhedsstyrkerne i Afghanistan, kapacitetsop-

bygger grænsekontrollen i begge lande, støtter op om regional dialog, samt intern afghansk forsoning. Programmets første fase blev afsluttet i 2014.

Programmet bidrager til opfyldelse af de gældende overordnede strategier og planer for Afghanistan og Pakistan. En ny Afghanistanstrategi 2015-17 blev vedtaget i oktober af forligskredsen bag det danske Afghanistan-engagement. Strategien afløser Afghanistanplanen for 2013-14. I 2014 blev der også udarbejdet nye landeprogrammer for det danske bidrag til udviklingsindsatsen i både Afghanistan og Pakistan.

Afghanistan-Pakistan programmet havde en samlet bevilling på 157 mio. kr. i perioden 2012-2014, sammensat af udviklingsbistand og ikke-udviklingsbistand. Der blev i 2014 udbetalt 52,5 mio. kr. og givet nye bevillinger for 45 mio. kr.

Programmets komponent 1 er kapacitetsopbygning af sikkerhedsstyrker. Volumenmæssigt er en væsentlig del af programmet:

- Støtte til de afghanske sikkerhedsstyrker ydet gennem NATO's Afghan National Army Trustfund.

Dette komplementerer Freds- og Stabilitetsfondens støtte til det afghanske politi gennem en separat bevilling til den multilaterale Law and Order Trust Fund, hvor det danske bidrag anvendes til politilønninger. Støtten til det afghanske politi forventes fra 2015 at blive en integreret del af Af-Pak programmet.

Komponent 2 er fokuseret på støtte til andre initiativer, der kan medvirke til at skabe lov og orden, herunder kriminalitetsbekæmpelse. Der har været fokuseret på opbygning af specifikke kapaciteter, blandt andet grænsebevogtning, forebyggelse af forbrydelser og terrorisme, samt håndhævelse af menneskerettigheder. Indsætterne er blevet gennemført igennem støtte til FN's agentur for narkotika og kriminalitet (UNODC), samt Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europas (OSCE) grænseprogrammer og narkotikabekæmpelse i regionen. Stabiliseringsindsatser støttet i 2014 omfatter:

- Støtte til oprettelse af UNDP-kontor og implementering af UNDP's kapacitets- og

retssektorprogram til Helmand, i kølvandet på tilbagetrækning af danske civile og militære bidrag.

- Støtte til OSCE og Tadsjikistan om imødegåelse af voldelig ekstremisme og radikaliserings samt OSCE's regionale grænsepolitisk akademi.
- Støtte til regionale- og ligestillingsindsatser implementeret af UNODC.
- Opbygning af det pakistanske militærs kapacitet til opsporing og demontering af improviserede sprængladninger (IEDs). Projektet gennemføres i samarbejde med Storbritannien.
- Udveksling af besøg, foredrag og forskning mellem pakistanske uddannelsesinstitutioner ("Institute for Strategy Studies", "Institute of Regional Studies" og "National Defence University") og det danske Forsvarsakademi.

Den forstærkede indsats ift. narkotikabekæmpelse gennem NATO-Rusland samarbejdet blev i 2014 suspenderet pga. Ruslands involvering i krisen i Ukraine. Desuden blev forprojektet om etablering af et National Law Enforcement Academy i Dhaka, der skulle træne elever fra hele regionen i bl.a. sikkerhed og terrorbekæmpelse, skrinlagt pga. manglende interesse fra de lokale myndigheder.

Komponent 3 er fokuseret på forsoning og dialog. Programmet søger at bidrage til at finde en intern politisk løsning på konflikten i Afghanistan gennem støtte til:

- Salaam Support Group, der gennem en række lokale aktiviteter forbereder den forsoningsproces, som den afghanske regering står i spidsen for. SSG leverer desuden teknisk assistance til Det Høje Fredsråd.

I Pakistan støttes tilsvarende

- UN Women's arbejde med kvinder, fred og forsoning.

For at fremme dialog og bygge tillid mellem parterne i regionen støttes en række tværnationale dialoginitiativer faciliteret af internationale universiteter og organisationer, herunder:

- Track II dialogen mellem Indien og Pakistan om nukleare spørgsmål
- Indien-Pakistan-Afghanistan (IPA) dialog
- Dialog mellem pensionerede efterretningsofficerer fra Indien og Pakistan.
- Phase II af Afghanistan-Iran Track II dialogen.

I 2014 begyndte forberedelsen af den kommende fase af Af-Pak programmet. Samtækningsstyregruppen godkendte i august en konceptnote, der beskriver udfordringerne i regionen, erfaringerne fra første fase og forslag til fokusering af næste fase. Udkast til en ny programfase for årene 2015-17 vil blive forelagt styregruppen medio 2015.

SAHEL/MALI

I slutningen af 2013 lancerede regeringen et regionalt freds- og stabiliseringsprogram for Sahel-regionen, der primært dækker Mali, Niger og Burkina Faso. Programmet er 5-årigt med en samlet størrelse på 125 mio. kr. Stabiliseringsindsatser igangsat og støttet i 2013 og 2014 omfatter aktiviteter for ca. 66 mio. kr. Programmet udgøres af tre komponenter:

(i) Støtte til dialog og forsoning:

- Støtte til Danish Demining Group, der i grænseområdet mellem Burkina Faso, Mali og Niger kapacitetsopbygger lokalsamfund i forhold til at kunne håndtere lokale konflikter i grænseområderne mellem de tre lande.
- Støtte til EU's stabiliseringsprogram i Niger med det formål at dæmme op for lokale konflikter og styrkelse af grænsekontrol.
- Opbygning af kapacitet til konflikthåndtering blandt pastoralist-samfund i Sahel-regionen.

(ii) Demokratisk kontrol af sikkerhedssektoren:

- Støtte til øget demokratisk kontrol med sikkerhedssektoren i hhv. Mali, Niger og Burkina Faso igennem National Democratic Institute og Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces.

(iii) Imødegåelse af voldelig ekstremisme og organiseret kriminalitet:

- Støtte til regionalt FN-program til bekæmpelse af voldelig ekstremisme og organiseret kriminalitet.

Danmarks bidrag til at øge stabiliteten og inddæmme truslerne fra Sahel-regionen blev yderligere opjusteret i 2014 gennem et bredt og sam-tænkt dansk bidrag for at afhjælpe krisen i Mali. Danmark har bl.a. bidraget med:

- Militært bidrag til FN's mission i Mali, MINUSMA.
- Styrket politisk samarbejde med Burkina Faso og Malis regeringer vedr. imødegåelse af voldelig ekstremisme.

EUROPA

I 2014 er Europrogrammet, Balkan og Georgien, gennemført tilfredsstillende og i overensstem-melse med de respektive landeprogrammer. Det har været kendetegnende, at landene har be-stræbt sig på at anvende det danske samarbejde fuldt ud her det sidste år, hvorfor alle 15,4 mio. kr. er anvendt. Konflikten i Ukraine har imid-ler-tid medført behov for ekstra støtte til Ukraine og en kraftig opbremsning i samarbejdet med Rus-land. Ukraine blev således tildelt yderligere 2,25 mio. kr. via NATO trust fonde og materieldonati-oner. Det blev ligeledes besluttet at udsende en dansk militærrådgiver til NATO's forbindelses-kontor i Kiev. Samarbejdet med Rusland har blandt andet omfattet samarbejde i forbindelse med bortskaffelse af kemiske våben i Syrien, Arktis, diplomati, og støtte til en sommer- og vinterskole. Programmet blev udfaset fra FSF'en og overgik til andre danske finansieringskanaler ved udgangen af 2014.

2.2 LANDEINDSATSER

Udover de store regionale programmer er der i 2014 ydet støtte for 127 mio. kr. over FSF'en til strategiske landeindsatser og pludseligt opstå-ede kriser. Heri indgår LOTFA på 40 mio. kr. i Afghanistan og støtte til Syrien for 87 mio. kr.

SYRIEN

Konflikten i Syrien forbliver en væsentlig trussel mod sikkerheden i regionen og international sikkerhed generelt. Efter flere års konflikt er der et stort behov for en intensiveret stabiliserings-indsats. Danmark har i 2014 derfor udviklet et stabiliseringsprogram for Syrien med vigtige, men risikofyldte stabiliseringsindsatser for over 80 mio. kr., der omfatter:

- Støtte til FN's særlige udsending, Staffan de Misturas bestræbelser på at nedbrin-ge volden i Syrien og fremme en politisk løsning på konflikten.
- Fortsættelsen af støtte til opbygning af politi og retsvæsen i de oppositionskon-trollerede områder i samarbejde med moderate aktører samt USA, Storbritan-nien og Nederlandene.
- Støtte til civile beredskabshold i Syrien, der bl.a. arbejder for at styrke lokalsam-funds modstandsdygtighed over for As-sad-regimets luftangreb.
- Kapacitetsopbygning af den syriske inte-rimregering med fokus på at støtte et na-tionalt hvedeprogram, der har til formål at brødføde civilbefolkningen i de oppo-sitionskontrollerede områder.
- Finansiering af to dialoginitiativer med henblik på at mobilisere støtte til at finde en politisk løsning på konflikten.

Ovennævnte indsatser, finansieret over Freds-og Stabiliseringsfonden, understøttes og kom-plementeres af en betydelig diplomatisk indsats, herunder aktiv støtte til den moderate syriske oppositionskoalition gennem bl.a. den danske repræsentant til den syriske opposition.

SYDSUDAN

FSF-støtten til sikkerhedssektorprogrammet gennemført af UK blev i 2014 indstillet pga. den aktuelle politiske krise. Udviklingsbistanden blev samtidig omlagt til at imødekemme den ændre-de situation. I 2014 har Danmark bidraget med udstationering af dansk militært og civilt perso-nel til bl.a. FN og EU i form af 12 stabsofficerer ved UNMISS' hovedkvarter samt 2 officerer til UN MILOPS. Danmark er endvidere lead donor til

IGAD's Monitorerings- og Verifikationsmekanisme, der med regionalt og internationalt sekundært personel er indsat i Sydsudan for at overvåge våbenhvilen. Danmark assisterer IGAD med at koordinere denne indsats gennem en sekundært rådgiver baseret i Addis Ababa.

GLOBALE STRATEGISKE INDSATSER

Udover de strategiske landeindsatser er der i 2014 gennemført enkelte mindre indsatser. Det gælder fx bidrag til kapacitetsopbyggende indsatser til implementering af FN's våbenhandelsstraktat, et dansk biosikringsprojekt i Østafrika og støtte til det internationale atomenergiagentur (IAEA) både ift. monitoreringen af, at Iran efterlever de nukleare forpligtelser i den midlertidige handlingsplan (Joint Plan of Action) samt IAEA's aktiviteter til sikring af nukleare installationer og radioaktivt materiale.

Danmark støttede i 2014 effektivisering og modernisering af FN's fredsbevarende indsatser. Gennem finansielle bidrag og udsendelser af eksperter støttedes udvikling af et koncept for uddannelsesstøtte til FN-missioner, et projekt om anvendelse af moderne teknologi i fredsbevaring samt udvikling af FN's manual for stabskompagnier – alle elementer, der spiller ind i det igangværende review af FN's fredsindsatser.

3 LÆRING

I 2014 er der gennemført en række initiativer vedr. læring og erfaringsopsamling. Det gælder især en omfattende evaluering af den samlede Freds- og Stabiliseringsfonds første tre år.

DANSK/BRITISK WILTON PARK KONFERENCE

I 2014 blev afholdt en dansk/britisk-ledet international konference på Wilton Park med fokus på læring og erfaringsudveksling, og med deltagelse af forskere, regeringsrepræsentanter og organisationer. Danmark deltog med en delegation fra Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet, Rigspolitiet, PET, forskningsverden og stabiliseringsrådgivere. Denne læring og erfaringsudveksling anvendes til at sikre bedre og mere innovative indsatser fremadrettet.

I 2014 har Freds- og Stabiliseringsfonden ligeledes bidraget med støtte til udarbejdelsen af en række rapporter vedr. terrorfinansiering på Afrikas Horn og i Østafrika samt pengeoverførsler fra Danmark til Somalia som et led i at indsamle viden og erfaring på disse områder.

EVALUERING AF FREDS- OG STABILISERINGSFONDEN

Evalueringen af Freds- og Stabiliseringsfonden (2010-13) fremhæver Fondens relevans både på landeniveau og ift. at øge dansk indflydelse internationalt.

Blandt de resultater, der i de første tre år er opnået med støtte fra Freds- og Stabiliseringsfonden, kan nævnes: Opbyggelse af et rammeværk, som understøtter Forsvarets bekæmpelse af pirateri ud for Somalia, hvor blandt andet arbejdet med at sikre et juridisk internationalt samarbejde om retsforfølgelse af pirater var succesfuldt; styrket retssikkerhed i Somalia gennem støtte til FN's (UNODC's) fangeoverførselsprogram, som sikrede overførsel af dømte pirater til afsoning under ordentlige forhold i Puntland og Somaliland; støtte til opbygningen af de østafrikanske regionale sikkerhedsstyrker – Eastern Africa Standby Forces; kapacitetsopbygning af Afghanske Nationale Sikkerhedsstyrker; og støtte til national og regional forsoning og dialog om løsning af stammestridigheder i Afghanistan. Hertil kommer, at Fonden har bidraget til at sikre en gradvist stærkere samtænkt dansk stabiliseringsindsats i skrøbelige stater med bidrag fra flere ministerier, herunder Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet og Justitsministeriet.

Evalueringen peger også på en række områder, hvor indsatsen kan styrkes for at sikre endnu bedre resultater i fremtiden. Dette inkluderer bl.a. et behov for at udvikle den samtænkte tilgang yderligere, herunder gennem et styrket samspil mellem Fondens aktiviteter og den langsigtede udviklingsbistand samt et behov for at afstemme personale-ressourcer og ambitioner.

Læringen fra evalueringen har blandt andet født ind i Regeringens prioritering af de samlede Freds- og Stabiliseringsfondsmidler for 2015-2017.

4 FOKUSOMRÅDER 2015

Vigtige fokusområder i 2015 for Danmarks samtænkte stabiliseringsindsatser i verdens brændpunkter tager udgangspunkt i "Politik for samtænkte stabiliseringsindsatser" og kommer til at omfatte:

- Læring og erfaringsopsamling, der skal føde ind i fremtidige indsatser. Det gælder bl.a. opfølgningen på anbefalingerne fra evalueringen af Freds- og Stabiliseringsfonden samt det videre arbejde i Senior Stabilisation Leaders' Forum.
- Programmering og implementering af Freds- og Stabiliseringsfonden 2015-2017, herunder en øget fokusering på kriserne på Afrikas Horn, Afghanistan-Pakistan, Sahel og Syrien/Irak-regionen (og en nedprioritering af øvrige kriser/regioner)
- Styrkelse af samtænkning i multilaterale internationale og regionale indsatser, herunder FN, Verdensbanken, EU og NATO.
- Operativt og strategiske samarbejde i regi af Stabilisation Leaders' Forum med UK, USA, Holland, Tyskland m.fl.
- Styrkelse af samtænkt tilgang i landepolitikpapirer og landebistandsprogrammer, herunder at identificere komplementaritet og synergi mellem militære, civile, FSF-indsatser og bistandsindsatser samt fokus på, hvordan "konventionel" bistand kan bidrage til konfliktforebyggelse og stabilisering af skrøbelige og konfliktramte stater.
- Fremme det forebyggende arbejde inden for bekæmpelse af voldelig ekstremisme gennem konkrete danske projekter.
- Styrkelse af Danmarks strategiske tilgang til udsendelse af civile rådgivere og opbygning af civil kapacitet, herunder triangulært samarbejde med udviklingslande og vækstøkonomier.

